

Kriminalna drama „Kriv“ 5 delov Francoska veseloigra Mesečniki 2 del.

velik smešni uspeh.

— Kinematograf „Ideal“. Asta Nielsen igra v drami iz balkanske vojne: »Deklica brez domovine« v Kino Idealu od danes do četrta. Razentega je na sporedu fina veseloigra »Vihravi soprog«, ki bo vzbujala mnogo smeha. V petek Nordisk-drama »Pravi«. Od sobote dalje 6 dni kriminalni roman »Kriv«, 5 delov in senzijska veseloigra »Nesrečniki«, 2 dela, veliki uspeh smeha. Predstave po 2 uri. Začetek ob 3., 5., 7., 9.

Deželna konferenca jugoslovanske socialno demokratične stranke v Trstu.

V nedeljo, 7. t. m., je bila v zeleni dvorani »Delavskega doma« v Trstu letna konferenca tržaške deželne organizacije. Lahko trdimo, da je bila ena izmed najlepših uspešnih tržaških konferenc, bodisi glede števila delegatov, bodisi glede resnosti razprav. Zanimanje za konferenco je bilo veliko takoj, ko je bila konferenca napovedana, in je naraščalo, kakor se je bližal njen dan. Bila je ta konferenca jasna priča zrelosti naših zaupnikov in agitatorjev, ki danna-dan: vrše važno agitacijsko in organizatorično delo po vseh krajih našega Trsta in okolice. Predstavljala je ta konferenca zbor zastopnikov organiziranega zavednega socialističnega slovenskega proletariata, ki hoče po svoji poti naprej preko zaprek in kljub vsej agitaciji od strani naših nasprotnikov. Tržaško slovensko socialistično delavstvo sme biti na to konferenco opravičeno ponosno, ponosna sme biti vsa naša socialistična stranka, katerej smo podali v nedeljo garancijo, da smo znali in da bomo znali braniti tudi v bodoče svojo rdečo zastavo, ki jo hočemo izročiti našim naslednikom čisto, neomadeževano in pod katero se bo čezdalej bolj množilo število za svoje človeške pravice borečega se slovenskega proletariata.

Sadovi našega dela v Trstu, v tem gnezdu nacionalističnega boja in nacionalističnega ščunvanja in v naši od slovenskih narodnjakov zanemarjeni okolici, segajo preko meja tržaške občine. K nam so obrnjene oči vsega slovenskega, celo vsega avstrijskega proletariata, ki želi od nas izvedeti, kako je mogoče prodreti z mednarodno socialistično idejo preko vseh, močno ukoreninjenih, narodnih predsodkov, preko vseh težavnih ovir, ki jih najde na svoji poti tržaški proletariati več kot kje drugje. Zato je naravno, da sega tudi zanimanje za naše konference preko meja tržaške okolice in je sodrug Dozet, ki je prišel iz Pulja pozdravit našo nedeljsko konferenco, podal le zrca tega zanimanja, ko je dejal, da so na to naše zborovanje obrnjene oči vsega istrskega slovenskega in hrvaškega proletariata, ki pričakujejo od nas izpodbuje, nasvetov in pomoči.

Kakorkoli se je skušalo urediti, da bo mogoče otvoriti konferenco že ob 9. dopoldne, kakor je bilo napovedano, so se naši delegatje držali strogo naše slovenske razvade in prišli na zborovalni prostor pol ure kasneje. Konferenco je otvoril ob pol 10. dopoldne v imenu pol. odbora njega predsednik sodrug Milost. V konferenčno predsedništvo so bili izvoljeni: Sodrug Regent, predsednik, sodrug Bahun, podpredsednik, sodrug Rože, zapisnikar. Preden se je prešlo k dnevnemu redu, se je na predlog sodruga Mihevcu poslal v imenu konference brzogovoren pozdrav strankinemu zboru poljskih sodrugov, ki je zboroval tudi v nedeljo. Konference se je udeležilo od 89 napovedanih 78 delegatov. Zastopane so bile vse stroke, vsi okraji in vse okoličanske vasice. Letos je poslal svojega zastopnika tudi Prosek, kar je zborovalce posebno razveselilo. Poleg delegatov je zastopal sodrug Chiussi ital. politični odbor. Sodrug Komavli in Štolfa sta zastopala deželno organizacijo Goriška; sodrug Dozet je zastopal de-

želno organizacijo v Istri. Sodrug Colia in Antonini sta zastopala okrajno organizacijo v Nabrežini. Izvrševalni odbor je pa zastopal sodrug Etbin Kristan.

V komisijo za overovljenje mandatov so bili izvoljeni sodrug Sedmak, Ferfolja in Mavričič. V komisijo za pregledovanje predlogov sodrugi Kristan, Ferfolja in Petelan. V komisijo za predložitev članov novega političnega odbora sodrug Kopač, Bahun, Rože, Zato in Mislej.

Odborovo poročilo je podal sodrug Milost, tajniško sodrug Golouh, blagajniško sodrug Gruden, za kontrolo je pa poročal sodrug Sešek.

Po teh poročilih se je vnela obširna razprava, ki je trajala do pol 2. popoldne in se je nadaljevala na popoldanski seji, ki se je pričela ob 3. Vsled dolge razprave o poročilu političnega odbora, katere se je udeležilo 17 delegatov, se je moral skrajšati dnevni red, ki je bil predlagan po političnem odboru. Poročilo o političnem položaju v deželi je odpadlo in se je točka o organizaciji izpolnila tako: **Organizacija, agitacija, taktika in strankino časopisje.** O tej točki je poročal sodrug Milost, in se je vnela tudi o teh predmetih dolga razprava, ki je trajala do 8. zvečer. Za razpravo o tej točki se je priglasilo 37 delegatov. Toda ko je govoril 14. delegat, so sodrug spoznali, da se na ta način ne pride do konca in so ostali izvolili na predlog sodruga Petejana za generalna govornika sodruga Ferfolja in sodruga E. Kristana. Namesto poročevalca sodruga Milosta, ki je bil močno utrujen, je imel zaključno besedo sodrug Regent.

Za tem je sodrug Etbin Kristan ob splošni pozornosti poročal o parlamentu in delavstvu.

V politični odbor so bili na to izvoljeni sledeči sodrug: Josip Kopač, Josip Petejan, Vinko Kermoli, Viljem Haramina, Ignac Mihevc, Franc Klinc in Franc Skobl, v kontrolo pa sodrug Franc Sešek in Ignac Gatol. Po kratkih besedah sodruga Hočevarja in sodruga Dozeta iz Pulja je predsednik sodrug Regent s klicem »Živela socialna demokracija« ob 10. in pol zvečer zaključil to lepo konferenco.

Zanimivo razpravo priobčimo v celoti v nadaljnjih številkih »Zarje«. Za danes objavimo le po komisiji predlagane in soglasno sprejete sledeče

resolucije:

I.

Današnja konferenca protestira, da je »Lavoratore« zaradi volilne brošure, v kateri ne nahaja konferenca nobenega pregreška proti načelom socializma, tudi če je res smatral kakšen odstavek za neumesten, napadel sodruga Regenta na tak način, ki je bil sposoben, da mu izpodkoplje ugled v stranki in da poda nasprotnikom dobrodošlo orožje zoper jugoslovansko socialno demokratično stranko, s čimer ni oškodoval le sodruga Regenta, ampak tudi organizacijo slovenskih socialnih demokratov in s tem naravno socialno demokracijo sploh. Konferenca obžaluje globoko, da je bil dotični napad odobren celo pri obč. zboru ital. soc. stranke in nalaga bodočemu političnemu odboru, da s poročili ta protest italijanskemu političnemu odboru s vabilom, naj se v bodoče v slučaju kakšnega nesporazuma prepredijo taki napadi na sodruga, s katerimi se ovira v interesu splošne socialne demokracije potrebno strankino delo.

II.

Okrožno kontrolo vrši od vsake krajne organizacije, ki spada v delokrog deželne političnega odbora, po en delegat, katerega naj vsaka organizacija naznači v 14 dneh političnemu odboru.

III.

Deželna konferenca nalaga političnemu odboru, da stopi v dogovor z bratsko ital. stranko, da se vsaj enkrat mesečno snideta oba politična odbora v svrhu razprav v zadevah celo-

kupnega socialističnega proletariata v Trstu po eni strani, in po drugi strani v svrhu uvedbe popolne enakopravnosti obeh narodnosti v socialističnih napravah in institucijah.

IV.

Konferenca nalaga prih. pol. odboru, da v kratkem skliče izredno dež. konferenco, na kateri naj se rešijo ostale točke dnevnega reda, t. j. pol. položaj v deželi in mladeniška organizacija ter razpravlja o vprašanju zvišanja prispevkov za pol. organizacije in o nastavljanju pol. tajnika.

V.

Deželna konferenca jugoslovanske socialno demokratične stranke v Trstu dne 7. decembra 1913. konstatira, da je državni zbor, ki je bil izvoljen na podlagi splošne in enake volilne pravice, izredno razočaral delavske sloje, in da se opazuje med delavstvom kakor med vsemi produktivnimi elementi velika netočnost napram parlamentu, ki prehaja tupatam naravnost v zametavanje vsega parlamentarizma.

Konferenca izreka, da delavstvo resnično ne more biti v nobenem oziru zadovoljno s pozitivnimi učinki zakonodajnega delovanja. Nekoliko socialno političnih in političnih drobtin ki so jih socialno demokratični poslanci z velikim trudom iztlačili iz protidelavske koalicije, obstojajoče med vlado in meščansko večino, ni v nikakršnem razmerju z opravičenimi in neizpolnjenimi delavskimi zahtevami.

Razvoj državljanske svobode je popolnoma ustavljen in v parlamentu se na nikakršen način ne pospešuje realiziranje demokratičnih načel; reakcionarna praksa v upravi, v šolstvu in v javnem življenju sploh ne nahaja nobene učinkovite ovire v državnem zboru.

Boljinskih se je avstrijski parlament zadnja leta izpremenil v aparat za dovoljevanje militarističnih zahtev, medtem ko se zanemarjajo viri državnih dohodkov in izročajo interesi narodnega gospodarstva na eni strani fantazmom nezmiselnih visokih politike nemogočega imperializma, na drugi strani pa pohotnosti grabežljivega veleagrarizma.

Konferenca spoznava vzroke velikanske parlamentarne brezuspešnosti v slabosti meščanskih strank napram absolutističnemu nagnjenju vlade. Glavna ovira te slabosti sta nacionalistična demagogija, katero pospešuje nerušeno narodno vprašanje in sovrašтво do delavstva.

Konferenca pa tudi konstatira, da je vlada teh strank mogoča le vsled brezbriznosti ljudstva; kriza avstrijskega parlamenta je kriza avstrijske države, in rešitev ni mogoča ne s povratkom v absolutizem ter z razbijanjem parlamenta, ampak le z delavsko osvoboditvijo politične moči, kar je zopet vprašanje organizacije, socialistične vzgoje in snotnega političnega boja.

Zaraditega poziva konferenca delavstvo, naj se trdneje oklene svoje organizacije, izpolni svoja bojna sredstva, zlasti svoje časopisje in zastavi vse svoje sile, da privede čimprej še brezbrizne tovariše v armado razrednega boja. Zakaj demokratičen in socialen parlament more biti le plod demokratično utrjenega in socialno doslednega ljudstva.

VI.

Sledeči predlog je odkazan političnemu odboru, da ga reši sporazumno z italijansko stranko:

Deželna konferenca nalaga političnemu odboru, naj prireja po mestu in okolici shode in sestanke, na katerih naj državni in deželni poslanci (mestni svetovalci) poročajo ter informirajo volilce o delovanju v mestnem svetu in državnem zboru.

Umetnost in književnost.

Slovensko gledališče. Schönthanove »Ugrabljene Sabinke« so že davno davno dražile obiskovalce najrazličnejših gledališč na smeh, pa

izpolnjujejo to nalogo še zdaj uspešno. To se je pokazalo snoči, ko so spravili to komedijo tudi pri nas iz arhiva na oder. Zabavni uspehi gre tudi na račun igralcev in režije. Tempo je bil znatno živahniji nego navadno v burkah. Karikature niso bile pretirane, vloge pa so bile dobro zadete. Zaposlene so bile dame Bukšekova, Winterjeva, Gjorgjevičeva in Juvanova ter gospodje Skrbinšek, Povhe, Danilo, Šest in Grom. Občinstvo, ki je obiskalo predstavo zaradi smeha, je prišlo na svoj račun.

Hrvaška opera. Madame Butterfly ne spada med nalazje operne naloge. Če ji je ob dobri izvedbi uspeh gotov, so pa njene partije kar nevarne pevskim silam, ki ne stoji prav na višini. Za pevko, ki se je razvila v opereti, je nastop v taki težavni vlogi riskanten eksperiment. Ga. Polakova je ljubljenska ljubljenskega občinstva in zasluži na svojem polju največje priznanje. Ali Čočosan je tako oddaljena od njenega igralskega in pevskega značaja, da najboljša volja ne pomaga preko te dištanca. Gotovo je bilo njeno petje korektno in igra tudi ali ob najabsolutnejši pravilnosti ostane človek hladan, če zmanjka karakteristični kolorit. Tragični glasovi ne spadajo v stroko ge. Polakove, zato ji tudi tega eksperimenta ni treba tragično jemati; dosti ima svojih vlog, s katerimi lahko briljira. Gosp. Jastrzebski je dober Pinkerton, ampak njegov heroizem preveč duši liriko. Vse priznanje gre kakor navadno gdu. Vuškoviču, ki je pel Valentija. Dobra je bila Suzuki gđna. Valentijeve. Omeniti je gda. Lesiča kot bonca. Zbori so bili dobri, ne da bi preveč ogreli. To velja tudi za orkester. Nekoliko živahniji tempo bi bil prav blagodejno učinkoval. —

Leo Delibes, zlagatelj opere Lakmé, je zlasti znan kot kompositir prav dobrih baletov. V njih razpolaga na široko z gracioznimi pesnjimi arjani, ki niso ostale samo v Parizu, kjer je njihov oče deloval, nego so našle pot tudi v tuje kulturne dežele. Tudi o uspehih nekaterih njegovih operet smo brali, kot operni kompositist pa si Delibes ni znal in ni mogel napraviti imena. Opera Lakmé, ki jo je igralo v nedeljo zvečer zagrebško gledališče, osobje na ljubljanskem odru, je od kraja do konca jako melodiozna stvar brez težavnih pevskih in orkestralnih finesarij. Ta melodioznost vendar ni taka, da bi nas potegnila za seboj. Manjka ji prave dramatične moči. Tudi znana »Glockenarie« v drugem dejanju, ki je zložena očividno za to, da če vse drugo ne potegne, prav gotovo ona potegne, nima svojemju namenu primernega zanosa. — Predstava je bila v celoti prav dobra. Dasi ni dejanje kdove kako bujno, so znali posamezni solisti iz njega precej napraviti. Gospod Križaj je bil kot stari brahmanski svečnik Nilakantha prav impozanten. Lega vloge se je njegovemu basovskemu baritonu prav dobro prilagala in na mnogih mestih je prav mogočno uspel. Naslovno vlogo je pela gospa Maja de Strozzi, ki se je izkazala že pri prejšnjih gostovanjih kot izborna izsolana koloraturka. Pohvalo zasluži Gerald, ki se je odlikoval s petjem in igro. Posebej treba še omeniti g. Kondrackega in gospodično Valenti. Dirigiral je gospod Milan Sachs. Gledališče je bilo razprodano. —

Zadnie vesti.

TISKARSKI BOJ.

Dunaj, 9. (Posebno poročilo.) Vsega skupaj je po Avstriji izprtih 50 odstotkov tiskarjev. S tem je rečeno, da je okroglo 50 odstotkov podjetnikov sledilo hujskačemu na Dunaju. Na Češkem je tri četrtine podjetnikov izprto, v Bukovini so izprti vsi pomočniki, v Dalmaciji vsi pomočniki in pomožni delavci, v Galiciji je le v Krakovu izpor, in sicer so tri četrtine tiskarjev izprte; je tiskarna »Naprzoda«, društvena in vseučilišna tiskarna se niso udeležile izpore. Na Koroškem so izprti tri četrtine tiskarjev in pomožnih delavcev, med njimi celo faktorje in knjigoveze, na Primorskem štiri petine

ponujane prilike. »Cemu? Zakaj? Ali bi se kaj izpremenilo? Ali bi danes bilo drugače? Da, če bi človek mogel ganiti mase... toda kakšen uspeh je ko nečeno inelita i kri prelita na Mrvi?«

Depimiran je bil in če se je branil še tako. In dolgo se mu ni hotelo nastopiti prisojene kazni. Obotavljal se je in čakal. »Izgubljen čas življenja — to me čaka, to je cela posledica!«

Zgodaj spomladi se je peljal na deželo v Rokytko, nasrkat se svežega zraka, poslušat petje škrlancev, potikat se po prirodi in nagledati se obsežnega, svobodnega nebeškega oboka. A naglo se je vrnil v Prago. I v Rokytki mu je bilo težko in žalostno.

Konečno se je odločil. Preden je pa nastopil kazni, je po mnogih notranjih bojih obiskal Kačerovskega. Prišel je na njegovo stanovanje zelo resen in bil zelo potr. Opravičeval se je.

»Čudite se, da prihajam k vam. Oprostite — ne bom vas zadrževal, ne bom vas nadlegoval dolgo.«

Začela sta govoriti o preteklih stvareh, a več je govoril Kačerovsky. Ivan je molčal, bil zamišljen sam vase. Šele pred odhodom se je naglo probudil iz sanj, segel si v lase in dejal v presledkih:

»Pravzaprav sem prišel, Kačerovsky, da bi...«

Umolknil je. Oba sta gledala drug drugega. Črez trenotek je Ivan dostavil pridružen:

»... da bi vam povedal, Kačerovsky, da moriti... moriti bi vendar ne mogel in ne znal. To sem vam hotel povedati.«

Čez dva dni so pa Ivana odpeljali na Bore.

Za resnico.

Roman.

Spisal Jožef Laichter.

(Dalie.)

Ko se je začelo daniti, mu je dokaj odleglo Opazil je, kako se tema vedno bolj umika pred okni in jedva je hišina zakurila v sobi, je vstal in se začel oblačiti. Iz peči se je razlival svet ognja po tleh. Pozdravljal je ta svit in toploto, s katero se je razgrevala peč. Malo je drgetal, ker ni bil naspan in je bil vznemirjen.

LI.

Tega dne je bila hiša preje na nogah. Ko je pozneje prišel v jedilnico zajutrkovat, je našel tu že svojo rodbino. Dvanajstletna Libuša mu je pritekla naproti in ga za roko peljala k mizi. Ivan se je smehljaj, silil se je, da bi se smehljaj.

Okolo mize je bil resnoben molk, kakršen je navadno v rodbinah ob žalostnih dogodkih. Vsi so pravili, da so nemirno spali.

»Dečko, saj sem se za te že namolila,« je vzdihnila gospa Hruha, »ti pa vse to gledaš tako lahkomišljeno.«

Stavitej je mračno prikimoval in bobnal s prsti po mizi.

»Bože, Ivan,« je vzkliknila Ottilka, »da bi se Bog usmilil in da te ne bi obsodil!«

Ivan se je z visokega posmejaj.

»Morda zaradi tega,« je odgovarjal, »da bi se ti ne bilo treba sramovati brata, ki bo

za mrežami? Zagotavljam te, da me obsodijo.« Gospa Hruha se je razjokala, stavitej je vstal in razburjeno začel hoditi po sobi. Ivanu je zopet začelo postajati sitno in zato se je hitro odpravil od doma. Ko je odhajal, mu je gospa Hruha napravila križ čez čelo, kljub temu, da se je branil. »Sedaj pojdemo zate molit v cerkev.«

»Mamica, to vse ne pomore,« je dejal Ivan prijazno. »Meni je žal samo ene stvari,« je dodal malo patetično in junaško. »Moral bi bil govoriti pred sodnijo popolno resnico in tega nisem storil. Če me obsodijo, že zato zaslužim kazen.«

Potem je odhajal, a na ulici se mu je srce naenkrat stisnilo. Hitel je, bilo je še skoro devet. Na Karlovem trgu je zagledal čakajoče množice ljudstva in pred sodnim poslopjem cel kordon policistov z nasajenimi bodali. Mraz ga je spreletel po životu. Čutil je, da obledava.

Predrenjal se je skozi gnječo, legitimiral policiji in vstopil skozi duri sodnijske dvorane. Tu je bilo danes baš tako živo, kakor v začetku procesa. Stražniki z nasajenimi bodali so stali i v sobi pred porotno dvorano in v dvorani.

Na obrazih zatožencev in občinstva se je kazala napeta nedečakljivost. Danes se je govorilo v skupinah, a bolj zamoško in brez zanosa. Posamezniki so pogosto gledali na uro, ozirali se na vhod, kjer je prihajal sodni senat.

Točno ob devetih je vstopil. Ivan je v tem hipu začutil i srcu hladnosta. »No, torej, sedaj... sedaj!«

poročnikov, na Moravskem devet desetih tiskarjev in nekaj malega pomožnih delavcev, na Nižnjem Avstrijskem tretjino tiskarjev in pomožnih delavcev, na Gornjem Avstrijskem šest sedem tiskarjev, na Salburškem skoraj vse tiskarje, v Šleziji skoraj vse tiskarje in pomožne delavce, ravno tako na Tirolskem in Predariskem. Izjema je Štajersko; tukaj ni izjema.

ŠTAJERSKA DEŽELNA KONFERENCA.

Gradec, 9. V nedeljo in včeraj je imela nemška deželna organizacija na Štajerskem svoj zbor, ki je sklenil razne važne zaključke. V nedeljo se je zbor ves dan bavil z vprašanjem organizacije. Sprejet je tudi protest proti davku na pivo. Natančneje bomo poročali.

ČEŠKOSLOVANSKI STRANKIN ZBOR.

Praga, 9. Čez praznike je zboroval tukaj strankin zbor češkoslovske socialne demokracije, ki se še nadaljuje. Kongres je sprejel med drugim Šmeralovo resolucijo, ki pravi, da je treba krepiti idejo razvoja velike, državno organizirane gospodarske enote v srednji Evropi, katere izraz je danes Avstro-Ogrska. Resolucija odklanja vsako utopijo kakšne panslavistične ali vsenemške politike.

TISZA IN RUMUNI.

Budimpešta, 8. Spravno pogajanje Tisze z rumunskimi voditelji se približuje zaključku. Košutova stranka je razjarjena, da hoče vlada narodostim ustreči s koncesijami in označuje to za izdajstvo. Košut objavlja članek, v katerem pravi, da je treba narodnosti zatreti v interesu madjarstva. Košut trdi, da je Tisza Rumunom pri novih volitvah zagotovil trideset mandatov in pravi, da je to nezastlišano. V Ameriki se izseljeni Rumuni tče angleško; na Ogrskem je treba narodnosti prisiliti, da se morajo učiti madjarsko.

ZABERNSKA AFERA.

Sodno postopanje proti rekrutom.

Strassburg, 8. Postopanje vojnega sodišča proti šestim rekrutom v Zabernu, ki so francoskemu listu naznanili izreke lajtnanta Forstnerja, je uvedeno zaradi insubordinacije in ravnanja zoper služben ukaz. Izmed šestih obdolženih rekrutom so trije še v zaporu, ker so okrivljeni tudi dogovora za vojaški upor (!). Razprava bo najbrže prihodnji teden. Baje so bili vsi, preden so prišli k vojakom, člani socialno demokratičnih organizacij.

Božični dopusti.

Strassburg, 8. Cesar je ukazal, da se predliče prepoved, po kateri naj bi bil vsem rekrutom v Alzaciji prepovedan dopust o božiču.

99. polk pride v Kassel.

Strassburg, 9. »Strassburger Tagblatt« poroča, da bo 99. polk, ki je na cesarjev ukaz

zapustil Zabern, premesec v Kassel. V Zabern pride baje polk iz Strassburga.

Socialistični protesti.

Berlin, 8. Včeraj je bilo tukaj 17 socialno-demokratičnih shodov z dnevnim redom »Vojaška monarhija ali ustavno pravo?« Vsi shodi so se bavili z zabernsko afero in so zahtevali odstop kancelarja in vojnega ministra.

Berlin, 9. Po deželi je bilo mnogo socialno demokratičnih shodov, na katerih so bile sprejete resolucije proti prevladavanju vojaškega absolutizma. Resolucije zahtevajo, naj državni zbor izvaja konsekvence iz svojega nastopa.

PROTESTNI ŠTRAJK.

Strassburg, 8. V »Freie Presse« objavljajo socialno demokratični poslanci iz Alzacije in Lorene poziv na 24urnen protesten štrajk.

Kaj bo s Forstnerjem?

Berlin, 9. Medtem ko javlja »Lokalanzeiger«, da bo lajtnant Forstner odpuščen iz aktivne službe, trdijo vojaški krogi, da o odpuštu ni govora.

VELIK POŽAR V JAMI.

17 rudarjev mrtvih.

Rybnik (Gornja Šlezija), 8. V jami Ema je včeraj ob 3. ponoči dvesto metrov globoko izbruhnil požar. Vneli so se jamski plini. Trinajst rudarjev je bilo mrtvih, tri so pogrešali, pa jih je jamska požarna bramba pozneje tudi našla mrtve. Ogenj se je lokaliziral.

Rybnik, 9. V jami so dobili še tri rudarje, izmed katerih je še eden umrl, dva pa sta nevarno bolna v bolnišnici.

VODA V RUDNIKU.

Langendreer, 9. V jamo Buchstrasse je včeraj vdrla voda. En paznik in trije rudarji se niso mogli pravočasno rešiti in so jih spravili mrtve na dan.

FRANCOSKA KRIZA.

Domergue — ministriški predsednik.

Pariz, 8. Po dosedanjih vesteh sestavi novo vlado skoraj gotovo Domergue. V kabinet utegnejo vstopiti: Za zunanje ministrstvo Ribot ali pa Delcassé; za justico Jean Dupuy; za vojno ministrstvo general Dubail; za mornarico Noulens; za pouk Viviani; za finance Cailaux; za trgovino Fernand David; za poljedelstvo Malvy ali Ragnaud; za kolonije Lebrun; za javna dela L'Hopiteau; za delo in socialno skrb Renault.

Kabinet je sestavljen.

Pariz, 9. Novi kabinet je sestavljen. Predsednik je Domergue, ki ima tudi zunanje zadeve. Notranje ima Renault, justico Bienvenu, vojno Noulens, mornarico Monis, javna dela Fernand David, trgovino Malvy, poljedelstvo Raynaud, delo in socialno skrb Nettn. Ostale listnice so razdeljene, kakor je bilo napovedano.

Proti triletni službi.

Pariz, 9. Nacionalistični krogi so skrajno nezadovoljni z novo vlado, ker je v njej pet ministrov, ki so svojčas glasovali proti triletni vojaški službi. Izključeno ni, da pride vsled tega triletna služba še enkrat na dnevni red; zlasti ker bo nova vlada potrebovala Jaurèsovo podporo, ki bo v tem oziru gotovo zalteval koncesije.

PONESREČEN RUSKI LETALEC.

Libava, 8. Lajtnant Wachsmuth je s svojim hidroaeroplanom padel v morje in utonil.

IGRALNICA ZA EKSCLENCE.

Peterburg, 8. Veliko senzacijo zbuja odkritje tajne igralnice v privatnem stanovanju Pavlova. Pristop v igralnico so imeli samo prevzvišeni gospodje. Tajna policija je obkolila hišo in potem udrla v stanovanje igralke, kjer je res ugotovila, da je bilo navzočih dvajset eksclenc, ki so igrali hazard. Pikantno je, da se je znal v to odlično hazardno družbo utihotapiti tudi neki — vlomilec, katerega je policija že davno iskala.

BOLGARSKE VOLITVE.

Sofija, 9. Kakor je doslej mogoče pregledati rezultate volitev, bo imela vlada v sobranju okrog šestdeset odstotkov pristašev. Potem pridejo agrarci, nadalje socialni demokrati in meščanski demokrati po številu mandatov.

Odgovorni urednik Etbin Kristan.
Izdaja in zalaga založba »Zarje«.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborna vpliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Dobi se tudi v vsih prodajalnah konzumnega društva za Ljubljano in okolico.
Odklikovan v Parizu z zlato kolajno in čast. križcem.

40 letni uspeh, ki ga potrjujejo na tisoče priznanj.

Želodčna tinktura

learnarja Piccolija v Ljubljani
krepi želodec, pospešuje prebavo in je odvajalna. 1 stekleničica velja 20 vrn.

Naročila sprejema lekarna G. Piccoli, Ljubljana.

Najnovejše kravate za gospode,

pentlje, samoveznice in vse druge moderne fazone od najcenejše do najfinejše vrste, naramnice, podveze, odeje za potovanje, ščetke za obleko, lase in zobe, milo, pariumerija, palice, dežniki itd. vse v največji izbiri in najboljši kakovosti

v modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Zdravniški red okrajne bolniške blagajne v Gorici.

Prvi mestni okraj. Za stanovalce v ulicah:	Bolniška izpričevala se izdajajo.	Zdravnik in njegovo stanovanje.	Ura in kraj sprejema.
Aissovizza, Alfieri, Alvarez, Andrea (Sv.), Angiolina, Antonio (Sv. trg), Aprica, Aquileia, Arcadi, Ariosto, Bagni, Barca, Baronio, Barzellini, Bertolini, Blaserna, Boschetto, Bosizio, Campagnuzza, Canoniza, Cappuccini, Caraveggia (dvorišče), Carita (vicolo), Casa rosso, Castalda, Castello (riva), Castello I, II, III, Cerri, Cipressi, Cipriani, Codelli, Colle, Consortiva, Contavalle, Corso F. G., Corso G. V., Czörnig, Della Barca, Dogana, Donizetti, Dreossi, Duomo in trg, Edling (prehod), Galileo Galilei, Giacinto Galina, Giuseppe Giusli, Garzarolli, Goldoni, Grabizio, Ilario (dvorišče sv.), Iscur, Leoni, Levada, Luigia, Lombroso, Lunga, Lung' Isonzo, Macello, Magazzini, Mandria, Manzano, Manzoni, Marco (sv.), Marzia, Mattioli, Monte del Maj, Montecucco, Montevecchio, Municipio, Nuova, Orti, Paolo Diacono, Pasconi, Pietro (sv.), Ponterotto, Posta vecchia, Pozzo (zagata), Rabatta Rassauer, Ristori, Rocco (trg), Rossini, Scalo merci, Scuola agraria, Stazione meridionale, Teatro, Tominz, Torrione, Tuscolano, Trento, Tre re, Trieste, Usina, Valdirose, Vandola, Velodromo, Vogel.	V uradu blagajne, ulica Morelli št. 16.	Dr. Silvij Morpurgo, ulica Alvarez.	Od 2. do 3.30 v svoji ambulanci v ulici Alvarez in od 11.30. do 1/2 I. pop. v ambulanci blagajne ulica Morelli.
Drugi mestni okraj. Za stanovalce v ulicah:	" "	Dr. Autenor Barnaba, Piazza Grande.	Od 10.30 do 11.30 zjutraj in od 3.30 do 4.30 pop. v ambulanci blagajne ulica Morelli 16.
Prvi okraj za goriško okolico. Za stanovalce v vaseh:	" "	Dr. Ivan Villat, P. Duomo št. 3.	Od 9. do 10. zjutraj in od 3. do 4. pop. v svoji ambulanci, P. Duomo 3.
Drugi okraj za goriško okolico. Za stanovalce v vaseh:	" "	Dr. Maks Adlerstein, ul. Dreossi 19 (ženska bolnišnica.)	Od 9. do 10. zjutraj v ambulanci blagajne in od 3. do 4. pop. v svoji ambulanci, ulica Dreossi 19.
Za stanovalce sodnega okraja Kanal.	Pri zdravniku Dr. Zamponi R. v Kanalu	Dr. R. Zamponi v Kanalu.	Od 9. do 10. zjutraj in od 3. do 4. pop. v ambulanci zdravnika v Kanalu
Za stanovalce sodnega okraja Tolmin.	Pri podružnici okr. bol. blag. v Tolminu.	Dr. Alfonz Serjun v Tolminu.	Od 9. do 10. zjutraj v ambulanci zdravnika v Tolminu; vsak torek in petek od 3. do 5. pop. v ambulanci na Bači.
Za stanovalce sodnega okraja Kobarid.	Pri dr. Hinku VečvKobaridu.	Dr. Hinko. Več Kobarid.	Od 9. do 10. zjutraj in od 3. do 4. pop. v ambulanci zdravnika v Kobaridu.
Za stanovalce sodnega okraja Bovec.	Pri dr. Josipu Horák, Bovec.	Dr. Josip Horák Bovec.	Od 9. do 10. zjutraj in od 3. do 4. pop. v ambulanci zdravnika v Bovcu.
Za stanovalce sodnega okraja Cerklje.	Pri dr. Fantišku Smyčka, Cerklje.	Dr. Fantišek Smyčka, Cerklje.	Od 9. do 10. zjutraj in od 3. do 4. pop. v ambulanci zdravnika v Cerklju.

V nučnih slučajih obrniti se je naravnost na dom zdravnika in potem poskrbeti si zdravniško izpričevalo v uradih blagajne, odnosno pri podružnici v Tolminu ali pri zdravnikih posameznih okrajev v Kanalu, Kobaridu, Bovcu in v Cerklju.

Potniki
 v severno in južno AMERIKO
 se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi
AVSTRO-AMERIKANA
 Trst-Newyork, Buenos Aires-Rio de Janeiro
 najnovejši brzoparniki z dvema vrtnicama, električno razsvetljavo,
 različnim brzjavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da
 dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, postelje, kopalj itd.

Odhod parnikov:
 v sev. Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni.
 Trst-New-York, vsako soboto.
 Trst-Južna Amerika, vsakih 14 dni.
 Trst-Kanada, vsak mesec.
 Vsakovrstna pojasnila daje drage volje brezplačno pri glavni
 agenturi za Kranjsko, Štajersko in Koroško:
SIMON KMETETZ, Ljubljana,
 Kolodvorska ulica šte. 26.

Občno konsumno društvo v Idriji

naznanja s tem, da je v svoji seji dne 9. svečana 1913 sklenilo, da se hranilne vloge članom
 obrestujejo od 1. januarja 1913 naprej po 5 odstotkov.

Kredit do 30 dni je obresti prost. Čez 30 dni do 6 mesecev se imajo računati obresti po 6 odstotkov
 Od kredita nad 6 mesecev pa po 7 odstotkov in sicer že od 30 dni naprej.
 Hranilne vloge sprejema društvo vsak dan med uradnimi urami od 8. zjutraj do 12. dopoldne ter
 od 2. popoldne do 6. zvečer. — Odpovedni roki so pri društvu najprimernejši in varnost vlog
 najboljša, kajti za varnost garantira premoženjska in blagovna vrednost. Vsak član najlaže zaupa
 svoje prihranke svojemu zavodu.

Načelstvo.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev v Ljubljani

r. z. z. o. z.

se priporoča cenjenemu občinstvu pri nabavi vsakovrstnega pohištva, ki ga izdeluje v lastni, najmoderneje opravljene tovarni na Glineah pri Ljubljani.

Priporoča se tudi za vsa druga v mizarstvo stroko spadajoča dela.

Delo je vedno solidno, točno in prav poceni.

Proračune se na zahtevo dopošlje brezplačno v najkrajšem času.

Družinski kruh

iz pekarnice

„Konsumnega društva za Ljubljano in okolico“

je najboljši in najcenejši. Hlebi po 1.75 kg veljajo samo 56 vin.

Dobi se v vseh prodajalnah „Konsumnega društva za Ljubljano in okolico“. — Člani, segajte po njem!

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico

registrovana zadruga z omejeno zavezo

naznanja svojim članom, da glasom skupne seje nadzorstva in načelstva z dne 17. januarja 1913 obrestuje odslej

hranilne vloge članov po **5 1 | 0** od dne vloge
2 | 0 do dne dviga.

Dosedanje stanje hranilnih vlog 51.000 K. Dosedanje stanje deležev 32.000 K.
 Rezervni zaklad 8000 K. Denarni promet leta 1912.: 1,487.639 K 18 vin.

Pisarna društva v Špodnji Siški, Kolodvorska cesta.

Prodajalne: v Ljubljani: Sodna ulica, Bohoričeva ulica, Krakovski nasip; v Siški: Kolodvorska cesta, Celovška cesta; na Viču, v Trziču, na Jesenicah, na Savi in na Koroški Beli.

Pekarna v Spod. Siški, Celovška cesta.

Nadzorstvo.

Načelstvo.